

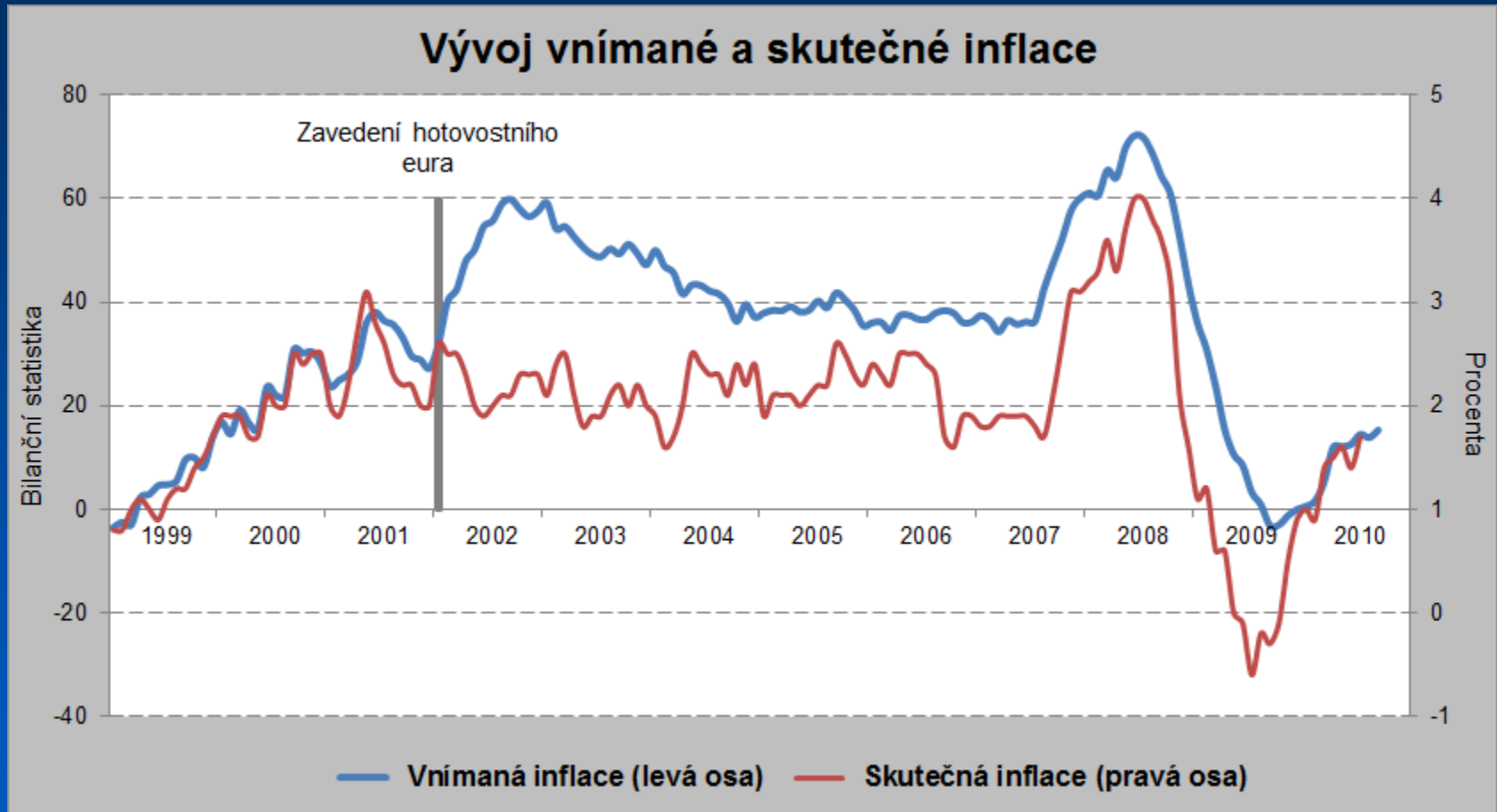
Přínosy a rizika přijetí eura v ČR

Eurocentrum Praha

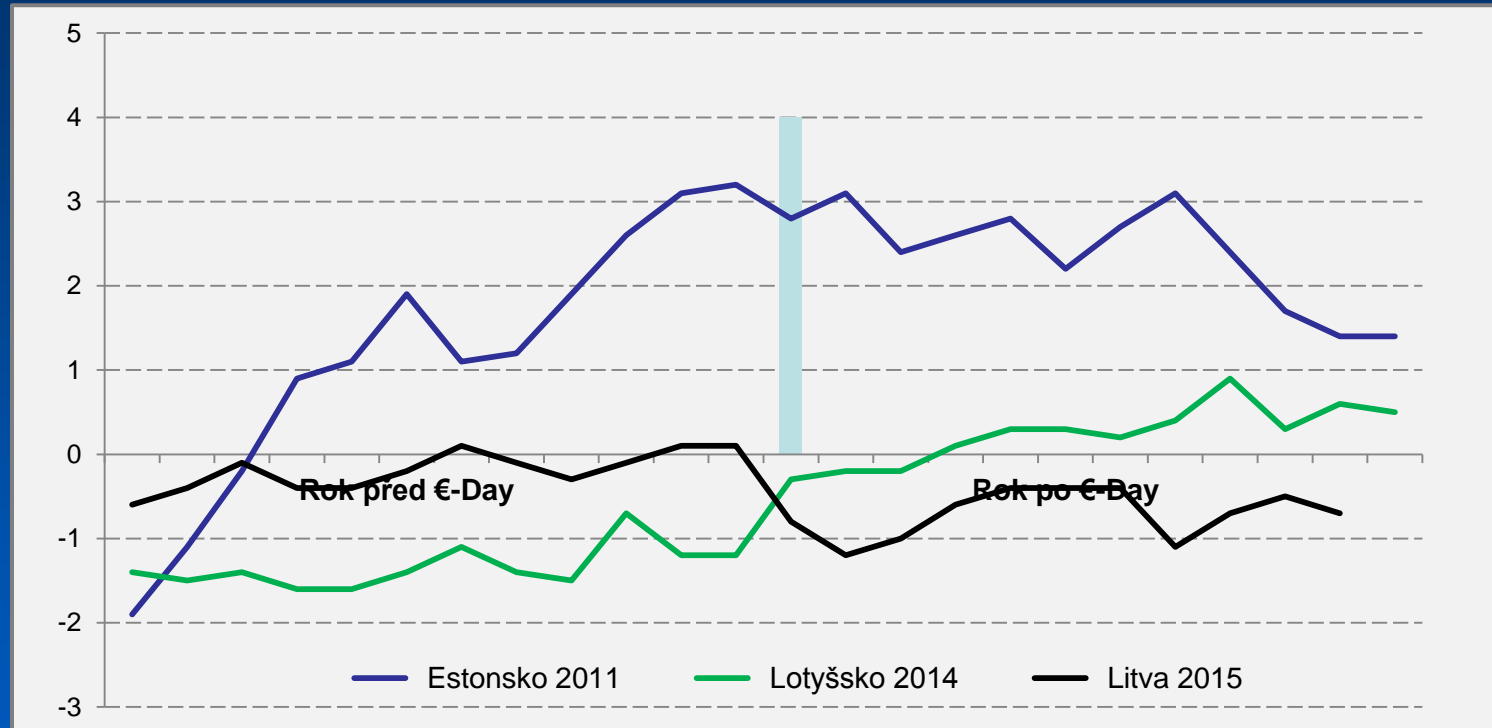
Březen 2016

Vnímaná inflace

Pramen: Evropská komise, Business and Consumer Surveys

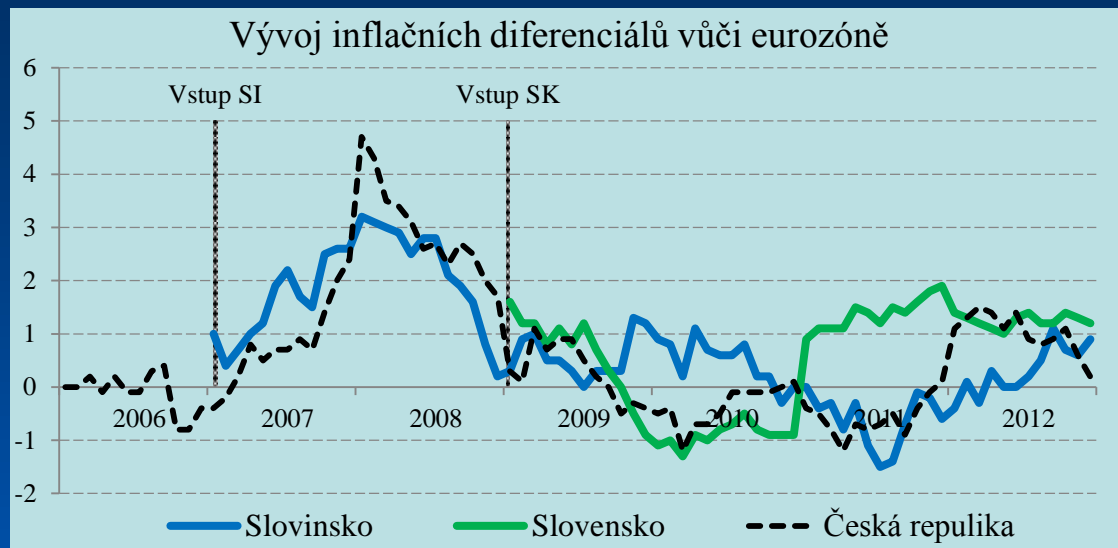
Inflace v pobaltských republikách

Pramen: Eurostat

Dva příklady neférové komunikace

❖ Zavedení eura ve Slovinsku

❖ Bronko-market polského prezidenta Dudy

	Nyní	S eurem	Nárůst
mléko	1,96 zł.	2,84 zł.	45 %
10 vajec	3,19 zł.	7,79 zł.	144 %
chleba	1,49 zł.	2,84 zł.	91 %

<http://www.tvn24.pl/wiadomosci-z-kraju,3/wybory-prezydenckie-2015-andrzej-duda-otworzyl-bronko-market,526832.html>

Objasnění paradoxu

- ❖ Spotřebitelé připisují velký význam extrémním cenovým změnám, aniž by zohledňovali váhu příslušných výdajů ve svém spotřebním koši
- ❖ Spotřebitelé větší pozornost věnují cenovému růstu než cenovému poklesu
- ❖ Spotřebitelé porovnávají aktuální eurové ceny, které podléhají běžné inflaci, s cenami v již neexistující národní měně, které ustrnuly v okamžiku zavedení eura
- ❖ Specifický problém granulovaných (drobenkových) měn – pohrdavý vztah k národním mincím bez valné kupní síly byl přenesen na eurové mince s již nezanedbatelnou kupní silou
- ❖ Zesilující efekt médií kvůli jejich většímu zájmu o špatné zprávy
- ❖ Sklon připisovat veškerý cenový růst vlivu eura

Nástroje proti neodůvodněnému zvyšování cen

❖ Duální označování cen a peněžních částek

- Snadnější „vcítění se“ do nové měny
- Kontrola dodržování pravidel ČOI a pokuty za jejich porušování

❖ Etický kodex

- Závazek podnikatelských subjektů, že budou dodržovat pravidla přechodu na novou měnu a nebudou zneužívat zavedení eura k neodůvodněnému cenovému růstu

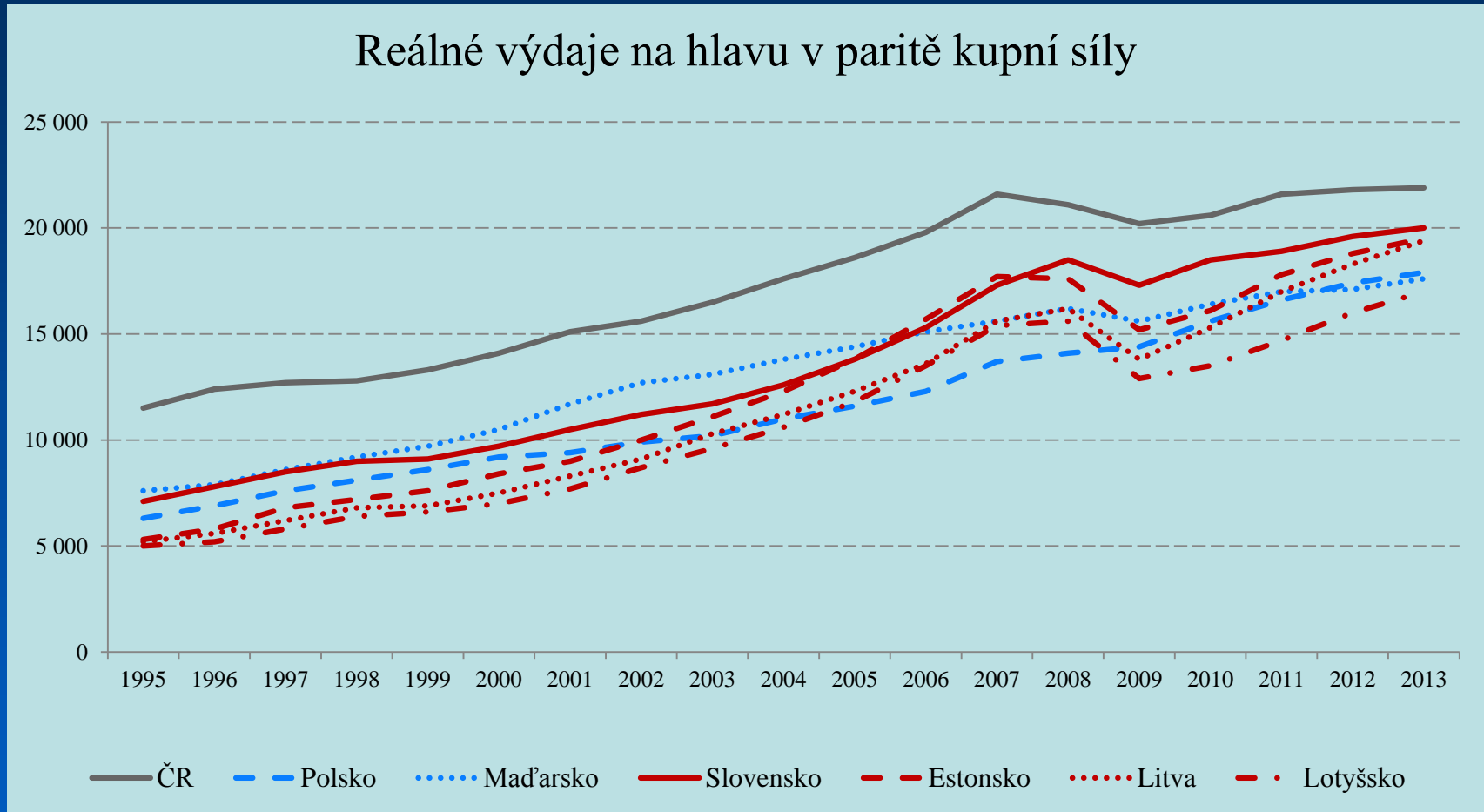
❖ Častější statistická šetření ČSÚ v době zavádění eura

- Sledování cenového růstu na užším koši často kupovaných položek
- Obrana proti fámám a proti sklonu médií k šíření špatných zpráv

❖ Černá listina

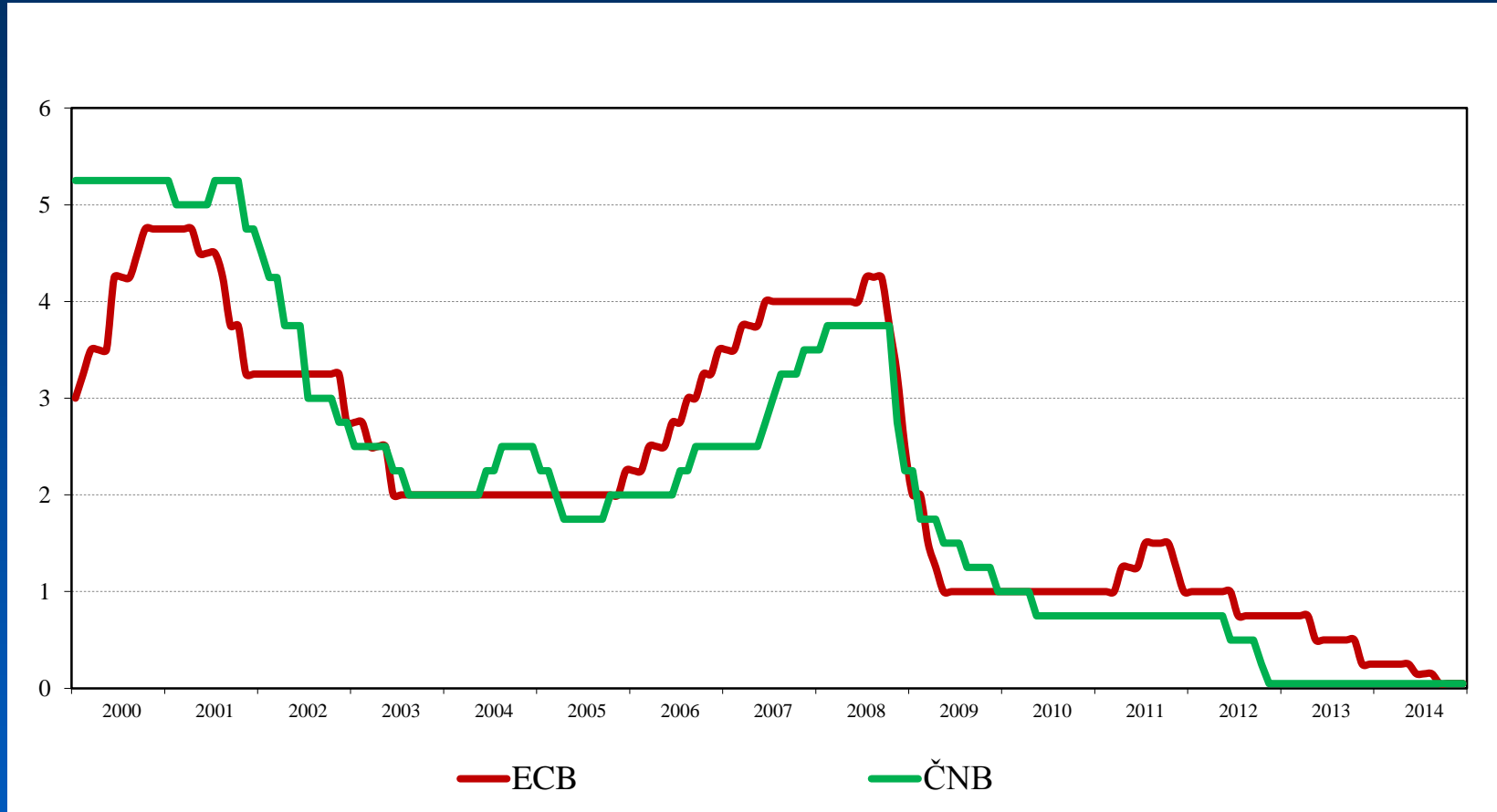
- Veřejně přístupný seznam podniků přistižených při neodůvodněném zvyšování cen

Dotahování Pobaltských republik

Pramen: Eurostat, Real expenditure per capita (v PPS EU28)

Měnová politika ECB a ČNB

Pramen: Webové stránky ECB a ČNB

Občasné nevýhody vlastní měny

- ❖ Římská smlouva – kurzové otázky jsou věcí společného zájmu
 - Devalvace má stejný účinek jako plošná exportní subvence a plošná dovozní přírážka – rozpor s principem volného pohybu zboží
 - Riziko konkurenčních devalvací a měnových válek – eliminováno na území eurozóny
- ❖ Tvrdý dopad devalvace na domácnosti a podniky s půjčkami v zahraničních měnách (Maďarsko, Island, Polsko, Chorvatsko)
- ❖ Vyčerpání efektu devalvace vzestupem výrobních nákladů vlivem vysoké dovozní náročnosti vývozů
- ❖ Devalvace neléčí strukturální problémy, které bývají primární příčinou vysokých deficitů obchodní bilance
- ❖ Omezené výhody devalvační injekce pro konkurenceschopnost v prostředí všeobecného výpadku zahraniční poptávky

Děkuji za pozornost

Oldřich Dědek
národní koordinátor pro zavedení eura v ČR
www.zavedenieura.cz